

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ макъ

1923-рэ ильзым
Гъэтхалэм
Къыщегъэжъагъэу къыдэкъы

№ 124 (21613)

2018-рэ ильз

МЭФЭКУ

БЭДЗЭОГЪУМ и 19

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИЭП

Къыхэтутыгъэхэр ыкъи
нэмэгэл қэбэрхэр
тисайт ижүүлэлтэй

WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъэзет

Щэгупсэфыхыкъи зыщагъэпсэфы

Языгъэпсэфыгъо уахътэ лагерыхэм ашызыгъаклохэрэ кіэлэеджаклохэр ильзс еджэгъур аухыофэ ащ ежэх. Ныбджэгъу къафэхъугъэхэ ялэгъухэм афэзэшыгъэхэу алоклэх, зэрэгъэчэфых. Мэфэ 21-у лагерым зыщыгъэхэрэм къыклоц кіэлэццыкъухэм япсауныгъэ агъэпытэ, шуагъэ къызыихахыщхэ юфтхьэбзэ зэфэшхъафхэм ахэлажъэх, ныбджэгъуныгъэр щагъэльяаплэ.

Кіэлэеджаклохэм языгъэпсэфыгъо уахътэ зэрагъаклорэм мы мафэхэм зыщыдгъэгъозагь. Мыекъопэ районым ит поселкэу Каменномостскэм дэт зыгъэпсэфыгъэу «Горная» зыфиорэм тышылагь. Апэрэ кіэлэеджэкко купитлумэ языгъэпсэфыгъо чэзыу аухыгъэу ящэнэрэр мы мафэхэм рагъэжъагь.

Ильзс зэккэлэтихэм зэлъыгытэу кіэлэццыкъухэм языгъэпсэфыгъо уахътэ мы лагерым зэрэшагъаклорэм нафэ къытфешы «Горнэр» сабийхэм лъешэу агу зэрэрихырэр. Ар гум къынблагъэ зыкъехурэм угегушысэнэу щытэп. Щагум узыдахъэкъэ, нэмык дунае ухэфагъэм фэд. Къебзэлъабз, дахзу гъэккэлэтиагъэ, къэгъэгъэ зэфэшхъафхэр щигъэтэсигъэх.

Джэгуплэу илэр бэ. Ахэр жьаа чынлэхэм ашыгъэуцуугъэх. Кіэлэццыкъухэр щыдгэхүэ зыхъукъэ, тყгээр къямыгооным фытегъэпсихъагъэх. Купкупэу гошыгъэхэу ахэм кіэлэццыкъухэр ачлэсих. Пчыхъэм щыгъэшхэ юфтхьабзэхэм зафагъэхъазыры. Орэдхэр, усехэр, къашохэр зэрагъашшэх.

(Икъух я 4-рэ нэклуб-гъом ит).

Адыгеим и Лышъхъэ Урысые Федерацием и Къэралыгъо Совет и Президиум хагъэхъагъ

Урысыем и Президентэу Владимир Путиным Урысые Федерацием и Къэралыгъо Совет и Президиум зэхъокыныгъэхэр фишыгъэх. Урысые Федерацием и Президент инашшо диштэу Адыгэ Республикаем и Лышъхъэу Къумпыл Мурати, хэгъэгум ишъолтыриблымэ япашхэри ащ хагъэхъагъэх.

Урысые Федерацием и Къэралыгъо Совет и Президиум хагъэхъагъэх Адыгеим и Лышъхъэ, Дагъыстан, Бурятием ялышъхъэхэр, Калининградскэ, Челябинскэ, Тульскэ, Сахалин хэкухэм, Перымскэ краим ягубернаторхэр.

Урысые Федерацием и Къэралыгъо Совет совещательнэ къулыкъо щит, ащ

ипшъэриль шъхъаэр Урысые Федерацием и Президент къэралыгъо хабзэм икъулыкъухэм зэдиштэу юф ашлэнэмкэ иполномочиехэм язехъанкэ 16-ынэгъу егъэгъотыгъэныр ары. Урысые Федерацием и Президент ары Къэралыгъо Советын и Тхъаматэр. Къэралыгъом ипащэ Къэралыгъо Советын и Президиумуу псынкэу юфыгъохэр зэшохыгъэнхэм фытегъэпсихъагъэм хэтхэм игъорыгъозэ зэхъокыныгъэ афешы.

Адыгэ Республикаем и Лышъхъэ ипресс-къулыкъу

ЗЭНЭКЬОКҮМ ХЭХЬОНЫГҮЭХЭР ҮШЛҮҮНХЭР

Тигъээт кызыэрэхиутыгъэу, Адыгэ Республикаэм и Лышъхъэу Къумпыл Мурат монополием пэшүекіогъэнимкіэ федеральнэ күлүкъум ипащэ игуадзэу Виталий Королевым мы мафэхэм lyklagъ. УФ-м и Президентэу Владимир Путиным 2018-рэ ильэсым кыдыгъэкыгъэ жьоныгъокіэ унашьом кыдыхэлтытэгъэ «Зэнэкъокъум хэхъоныгъэхэр ышынхэмкіэ къералыгъо политикэм ильэнүкъо шъхьаїэхэм афэгъэхыгъ» зыфиорэр Адыгеим щыгъецкіэгъэнимкіэ амалэу щыїэхэм, пшъэрэльхэм ахэр атегущыїагъэх.

Джащ фэдэү ыпшъэкіе зиггуу гүйцэтгэхэд АР-ын иминистрэхэм я Кабинетрэ 1офт зэрээдэшлэхэдээ шийтгэхэдээ фэгъэхыгээ зээгъяныгээ Кыумпыыл Муратрэ Виталий Королевым эздижкэхтэхгээ.

УФ-м и Президент пшъэрыйт-хэу кыгытэуцугъэхэр гъэцкэл-гъэнхэмкэ анахьэу анаэ зыты-рагъэтыщт лъэныкъохэм щатегуцылагъэх АР-м экономикэ политикэмкэ и Координацион-нэ совет изэхэсэйтуу щылагъэм. Зэнэкъокъум хэхъоныгъэхэр ышынхэмкэ республикэм зэ-шүүхын фаехэр арых къэзэрэу-гъойгъэхэр зытегуцылагъэхэр.

— Урысыем и Президент мы лъэнъыкъом мэхъанэшхо зэрийэр, шыныкъагье ыкын зэфагье зы-хэль зэнэкъокъум ишүүгъэклэ къэралыгъом экономическэ ыкын технологическэ хэхъоныгъэхэр ышынхэ зэрильжыцтыр хи-гъэунэфыкыгъ, — кытуагъ Къумпыыл Мурат. — Компани-ехэм ыкын бэдзэрым къахырэ предложениехэм япчагьэ нахыбэ хьу къэс зэнэкъокъу шыкъеэр нахь лъэшыщт, аш даклоу часахэр къеъыхыщтых.

Адыгейим и Премьер-министрству Александр Наролину мы лъэныкъомкіэ йоғэу ашіэрэм нахь иғъэкъотыгъэу къытегущылагъ. Ашь къызэрэхигъещыгъэмкіэ, зэнэкъокым хэхъоныгъэхэр ышынхэм илоғыгъо зэштохыгъэ зыхъукіэ, къэралыгъо политикэм ильэныкъо зэфэшхъяфхэм шуягъэу къатырэр нахь гъэльэшигъэ хъушт. Ашь хэхъэх финанс ыкчи хэбзэлахь системэхэм хэ-

хъоныгэхэр ашынхэр, административнэ ыкIи инфраструктурэ пэриохъухэр нахь маклэшигъэнхэр, нэмийкхэри.

Зэнэкъокум хэхьоныгэхэр ышынхэм фытегъэпсихъягээр мы аужыре уахьтэм федераль-нэхэбэзгэуцгэйм шэпхэгэ-прав-вой акт заулэ къыхэхъяг. УФ-м и Президент 2017-рэе ильээсүм тыгъэгъазэм и 21-м къыдигъэкыгыгэ унашьоу «Зэнэкъокум хэхьоныгэхэр ышынхэмкээ къэралыгьо политикэм ильэнүкьо шыхьаизэхэм афэгъэхьыгь» зыфиорэм къе-гэнафе ильэсүбээм тельтигээ

политикэм истратегие зыфэдэштыр, пшъэрьльхэр ыкїи мурадхэр. Мы унашом кыдыыхэлъяташъяу зэнэкъоукум хэхьоз

лыштаа вээ зэнэкъокбум хэхь-
ныгээрх ышынхэм фытегье-
псыхьеэгээ Лъэпкүт планэу 2018
– 2020-рэе ильсэхэм ательята-
гэр аштаг. Аш къыхэкылкэ-
шъольырхэм зэшуахын фээс-
пшъэрлыгылхээр щылэх хуугье.

ныгъэхэр ышынхэм фытегъэ-
псыхъэгъэ Стандартыг респуб-
ликэм зынагъэцак!ерэр т!еку
шагъэ. 2015-рэ ильэсэым кын-
щегъэжьагъэу мы юофшэнэри
шъольырым щагъэцак!е. Ашиг-
кындыыхэлтыгъэу пшъэрыль-
зэфшъяафхэр зэшүахыгъэх.
зэнекъокум хэхъоныгъэхэр
ышынхэм юлыгъэтуу фэхъугъэ-
ным ильгогу картэ кындыихэлты-
тэгъэхэ юфхъабзэхэм яланхин-
шэпхъэ актхэр аштагъэх, упол-
номоченнэ күулькүхэмрэ мун-
иципальнэ образованиехэмрэ
зээгъыныгъэхэр зэдашыгъэх.

ильтъеныхъ къязфедъе федэнхъ тльэкыщ. Пшъэриль шъхъа лэхэм ащищ зэнекъокъум хэхъоныгъэхэр ышынхэмкэ, УФ-м и Президент пшъэриль эу кытгъэуцугъэхэр гъэцкэлгъэнхэмкэ шольтырым тишүягъе едгъэкыныр, — кыныгъягъе Виталий Королевым.

Федеральна гупчэм кынгэй-
цугъэ пшъэрылым диштэу,
зэнэкъокъум хэхъоньтэхэр
ышынхэм фытэгэлэсихъэхэ
шапхъэхэм ягэцэктэн кыды-
хэлтиятэгъэ лъэнынкъо 32-мкэ
къэгъэлъягъонхэм республикэр

структурнэ подразделенихэм ящацхэм ыкли яспециалистхэм егъеджэн семинархэр афызз-хашалжэй.

— Йоғығың зэфэшхъяфхэм язэшшохынкэ, анахьэу тарифхэм ягъэзеклонкэ, республикэм 1-пылэгъу тыкыыфэхъуным ты-фэхъазыр. Тарифхэмкэ къеу-цихэрэ гумэкыыгъохэр дэгъэ-зыжыыгъэнхэмкэ зэпхыныгъэм

акIехъагъ, непэрэ мафэхэм яхуулIеу мы IовшIэнир лъагъекIуатэ. Бэдзэрхэм яловшIэн зэхэшагъэ зэрэхъурэм изэхэфын шьольтырым игъэцэкIэкЮ хэбзэ кулыкъухэр, муниципаль-нэ образованиехэр, бизнес-сообществэр, общественнэ организациехэр къыхэлэжэштых ыкIи ильсэу тызыхэтим йонигъом и 1-м ехуулIеу къэгэлэгъон шьхваIэхэм ягъэнэфэн аухышт. Ащ къыхэкIыкIэ, зэнэкьюкум хэхъоныгъэхэр ышынхэмкIэ къэралыгъо хэбзэ кулыкъухэм ыкIи муниципалитет-хэм ялашшэхэм яловшIэн нахь агъэлэшшын фаеу пшъэрыль афагъэуцуугъ. Джаш фэдэу 2022-рэ ильсэым нэс тельтигъэ шьольтыр гьогу картэм ипроект изэхэгъэуцон бизнес-сообществэмрэ общественнэ организациехэмрэ нахь чанэу къыхэлэжээнхэу зафагъэзагъ.

— Товархэр ыгъээкигъяэнхэм-
кіе ыкіи фэл-фашлехэр пъецкіе-
гъянхэмкіе бэдээрхэм шуагъэ
къытэу зэнэкъоکъу шыкіеэр
зэращагъяэфедэрэм бэкіе ельы-
тыгъяэшт шьольырым иэконо-
микэ хэхъоныгъяу ышыщхэр
ыкіи цыфхэр ац зэригъяэрээ-
щхэр, — къытуагъ Адыгейм
и Лышхъе.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Сурэтхэр А. Гусевым тырихыгээх.

«Черкес хэкум» зэфищаагъэх

Адыгей, Къэбэртэе-Бэлькъарым ыкчи Къэрэшэе-Шэрджэсүм къащидэкыыхэрэ гъэзетхэу «Адыгэ макъэм», «Адыгэ псаљэм» ыкчи «Черкес хэкум» яредакциехэм ашылажьэхэрэм зичэзыу зэхэсигъо къалэу Черкесскэ щырялагъ.

Зэлукъем ипэублэ гъэзетэу «Черкес хэкум» иредактор шхъялаэу бэмышыэу агъенэфэгъэ Абыдэкъю Люсанэ Іэнэтлакъемкъэ фэгушуагъэх, илэпэлсэнгъэх рихылпэнэу, гъэхэгъэшүхэм афэкъонэу фрэльэуагъэх.

«Адыгэ псаљэм» иредактор шхъялаэу Хъэшүцэ Мухъэмэд псаљэу къышыгъэм къышыхи-гъэшыгъ гъэзетищим язэдэлэжъэн адигэ лъэпкъымкъэ мэхъянэшхо зэриэр, ильэс токъим къехуягуэу зэхэт номерхэр къызэрдэгъэхъэрэм ишүаугъэх зэпэлдэгъэу псэурэ адигэ лъэпкъыр нахь зэпэблагъэ зэрэхъурэр, тапэкъю юфыр лъагъэхкотэн гуҳель зэряэр. Адыгэ шуашэмрэ юшэмрэ афэгъэхъыгъэ зэхэт номер гъэхазырыгъэнэир игьюу зэрильгъэхэр, къыдира гъэштэнэм зэрэшыгъуруэр зэлукъем хэлажъэрэм аш къариуагъ.

«Адыгэ макъэм» иредактор

шхъялаэу Дэрбэ Тимур зипэшэ гъэзетим игугу апэ къышыгъ. Экземпляр минилитым къехью гъэзетир къызэрдэкыирэр, нэклубуакъе, гъэзет тедзэху агъехазырыхэрэм къатегущылагъ ыкчи къариуагъ непэрэ уахтэм диштэу юф ашэнным фэш сайтим имызакъю, социальне сетьхэу Фейсбукумрэ Инстаграмымрэ мафэ къэс, зэпугуго имыгъэу, къэбархэр зэрэргаахъэхэрэ. Темэ гъэнэфагъэм тэубытэгъэ зэхэт номерхэм якъыдэкыгъо емыжхэу, Интернетир агъефедэзэ республицищим якъэбархэмкъэ зэрээхъожхэрэм япчагъэ хэгъэхъогъэн зэрэфаер къышыгъ. Нэужым шышхъэум и 1-м Хэкужым къэзьгъээжыгъэхэм я Мафэ Адыгейим игъеклочтыгъэу зэрэшхагъэунэфыкъыщтыр, аш тэфэу зэхэт номер агъехазырыгъэмэ зэрэдэгъуగъэр игушыгъ къышыхигъэшыгъ.

«Черкес хэкум» иредактор шхъялаэу Абыдэкъю Люсанэ лъэпкъ республикэхэм яныдэльфыбзэхэр шохимыэу зэбгъэшэнхэ фаехэм ахэмхэху къызышдаалтытшт хэбзэгъэху гъэзетим зэрэдэримыгъаштэрэр, аш фэгъэхъыгъэ зэхэт номерым юф дишлэ зэрэшонгъор къышыгъ. Мы гъэзетим иредактор шхъялаэштыгъэу, джырэхэ аш пшэдэкыжь зыхыре исекретарэу ыкчи Къэрэшэе-Шэрджэс Республиком ижурналистхэм я Союз итхаматэу Тхъагъэпсэу Гъубжъэкъю Йоныгъом Абхаз заор заухыгъэр ильэс 25-рэ зэрэхъурэм, тиадыгэ клалэху аш щызэуагъэхэм нахь игъеклочтыгъэу къатегущыгъэхъен, хэклидагъэхэм яшэж гъэльзэлэгъэхэм афэш юныгъом джыри зэхэт номер зэдашынныр зэхэсигъюм хэлажъэрэм игьюу афильгъэгъу.

Редактор шхъялаэхэм, журна-

листхэм ямызакъю, шэнгэлэжхээр, бзэм юф дээшишхэхэрэ зэхэсигъюм хэлэжъагъэх. Зэкэри зызэхгүйгэхээ нэүжүм ильэсим ыкчэ нэс зигугуу къашыгъе темэхэмкъэ зэхэт номерхэр агъехазырынхэу раххуяагъ.

(Тикорр.).

Усаклоу, тхаклоу, сценаристэу Къуекъю Налбай къызыхъугъэр ильэс 80 мэхъу

Шынпкъэр къыноир, аш фэкноир ишэнгъ

Къуекъю Налбай Юныс ыкъор Тэуцожь районим ит къуаджэу Къунчыкъохъаблэ бэдзэогъум и 20-м, 1938-рэ ильэсим къышыхъугъ.

Гурт еджаплэр къызеух ужым Гъозэрыплэ мээхъязмэтшаплэм рабочеу юф щишиагъ. 1958 – 1962-рэ ильэсим Адыгэ къэралыгъю къэлэгъэдже институтим щеджагъ, къуухыгъ. Хэку гъэзетэу «Социалистическа Адыгейим» икорректорэу, аш ыуужым къэлэгъяджэу, къоджэ клубым ипащэу, Тэуцожь район гъэзетим иофишилэ щытыгъ. Адыгэ телерадиовещанием икомитет юф щишиагъ. 1991 – 1993-рэ ильэсим Адыгэ Хасэм игъэзетэу «Гъуазэм» иредакторыгъ. 1996-рэ ильэсим къышыхъублагъэу Адыгэ тхыль тедзаплэм иредактор шхъялаэгъ.

Къуекъю Налбай я 60-рэ ильэсхэм литературнэ-творческа къоцлакъхэхэу адыгэ литературэм къыхэхъагъэхэм ашыц. Үтхыхъэрэ 1962-рэ ильэсим къышегъэжъагъэу къыхиутыхъ хуягъэх.

Адыгабзэкъэхэу тхыль 16 – ахэр

поэтическэ тхыльхэр ыкчи проэзкэхэхэр, пьесэхэр, урсызбзэкъэхэхэр, тхыльибл къыдигъэхъыгъ. Үтшээкъэхэхэр, къызэрэшыс-лиягъэу, прозэкти тхагъэх, драматургиеми пыльгъэх, ипъесэхэу «Шъэожыиэмрэ Цэлунэжъыиэмрэ», «Пысы-оркъя зау», «Пысым ыхын-рэ ыашхъ», «Тятэжкъя яорэд», «Саусэрыкъю имашу», «Сышьользэу, сыйжугъэтлыгъяжь» зыфилхээрэ Адыгэ драмтеатрэм щагъэуцугъэх. Апэрэ адигэ художественэ фильмэу «Гүгээ имэзах», зыцэу адигабзэкъэхэхэрэ итхакохъим ишэнгъ.

Налбай зэдээхэйн юфими зыщишетыгъ, Шекспир, Гольдони, Мольер, Гоголим, Чеховым атхагъэхэхэр «Укрощение строптивой», «Хозяйка трактира», «Тартюф», «Ревизор», «Иванов» зыфилхээрэ Адыгабзэкъэхэхэрэ.

Къуекъю иусэхэм ашыцхэр орэдышомэ аральхъагъэх,

ашыцхэрэ грузинибзэкъэх, болгарыбзэкъэх, чехыбзэкъэх, тыркубзэкъэхэхэрэ зэрадээхъыгъ.

Къуекъю Налбай Адыгэ Республиком искүсствэхэмкъэ иза-служеннэ юфышэшхуагъ, Адыгэ Республиком и Къэралыгъю премие (2002) къыфагъэшшошагъ, 1974-рэ ильэсим къышыублагъэу УФ-м итхакохъим я Союз хэтыгъ.

Налбай ыцэкъэх

Къуекъю Налбай къышыхъугъэрэ бэдзэогъум и 20-м ильэс 80 мэхъу. Усаклом имэфэкъинийкъэхэхэрэ итхакохъим юфтыхъабзэхэхэр къышызэкъэлтыкъоштых: тхыль къэгъэлэгъонхэр, зэхахъэхэр, зэлукъэгъуухэр, йэнэ хураахъэхэр, шэнгэлэгъэх конференциихэр, литературнэ пчыхъэхэр.

Мы мафэхэм Налбай ыцэкъэх АР-м и Лъэпкъ тхыльеджаплэ краеведениемкъэ иотдел къэшакло зыфэхъугъэх тхыль къэгъэхэхэрэ.

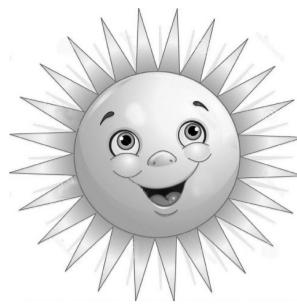
льэгъонэу «Глаголить истину – мое призвание» зыфиорэр къышызэуахыгъ. Отделим ипашуу Гъукээл Фатимэ тызэригъэзьозагъэмкъэ, Налбай итвorchескэ гупшигъэх тхаклом иусэхъыгъэхэр, пьесэхэр, повестьхэр, романхэр. Къуекъю фатхыгъэхэхэр статьяхэр къызыхаутыгъэхэх журнальхэр, гъэзетхэр дахэу мыхэм ашызэгъэзэфагъэх. Къэгъэлэгъонэу яхыщэу зэхэт: апэрэр – «Певец счастья и добра», я II-р – «Мастер слова», я III-р – «И служит слово поэту живым» зыфиорэр.

Къуекъю Налбай зыфэзымы-

гъэкотэжъэу, зыфэзымыгъэгъу-жырэ усаклохъим, тхаклохъим ашыцхэрэ. Гупшигъээнэ ежь Тхъэм къыхилхъагъэу къыдэхуяагъ. Гүшүэл ыкъуачэ зынэсырээр ишлээ, гүшүэл ысай икъур къыгъотынэр, шыыпкъээм сидигъуу лъыкъонэр, фэзэфэнэр ишнэгъ. Джэ шынпкъэр ымыгъээшэнэм, химыгъэкъокленэм пае усаклохъим къэхъугъагъэу пшюшь мэхъу иллтературнэ тхыгъэхэм уяджэ зыхъуки, ишлээ, гүшүэл пэпч, исатырэ гъэчыгъэхэм, тхъапхэм узылъащэ, узэлъауты, умыгъугъэгъахэу, ухэтми, гупшигъэ дунаим ухяуцо.

МАМЫРЫКЪЮ Нуриет.

ЩЭГУПСЭФХЫХ ҮКИ ЗЫЩАГЬЭПСЭФХЫ

(Иклюх.)

Мэфэкіеу къэблагъэрэр зэкэ лагерым щыхагъеунэфыкы. Ахэр гъашэгъонену, сабыйхэм агу къинэжынхеу зэршыщхэм мыш юф щызышэхэрэр пыльых.

Зыгъепсэфыпээр мультфильмхэм, пышсэхэм ахэт персонажхэмкэ гъеклэрэклагъэ. Ахэр мыш дахьэрэм «кылэпэйокхых», зыгъепсэфыпэ зэрэклугаагъэр зэхыра гъашы. Клэлэцыкүхэр зыщыпсэухэрэ унхэр зэтегъепсихагъэх, шхаплэр къабзэу зэхүхыгъ, зэтегъигъеу ыкы апкышишьолкэ федэ къыхаау клэлэцыкүхэр зэрэгэшхэцхэм пыльых. Шалхъехэм адиштэу мафэм 5 щагъашхэх. Клэлэцыкүхэм ящын гъончагъэ мы лагерым мэхъанэшхо зэрэшыратырэр къи хэзгээшы сшоигыу. Чэц-зыма фэм къыклоц къагъэгүнэ, ви деокамерхэр пыльагъэх.

Зыгъепсэфыпээм къеклогохъэх клэлэцыкүхэм зэкэ ашлогъешэгъон, языгъепсэфыгъо уахтэ агу етыгъеу агъакло, зэнэко къухэм, юфхъабзэхэм чанеу ахэлажъэх. Апэрэу лагерым куагъехэх сабийхэри, ильэс зеклэлъикюхэм зэлтынпитеу къаклохэр ныбжыкъэхэри мэфэ заулекэ зы унааго федэ мэхъух, зэгурьонигъе азыфагу ильэу загъепсэфы.

— Пчэдэжыкм зарядкэ ашнынэу къызыззэрэгүйгъеихэм үүж охтабэ темышагъеу джыр эзкэ къызэхэхъяжых, — юфшэн зэрэзэхашэрэр къитфелуатэ зыгъепсэфыпээм ипащэу Татьяна Нихотинам. — Экскурсие зыдэклоштх лъэнъикюхэр зэхажых. Шхъадж къыраогъэ гъогум тетэу ежъэх. Экскурсие тымыщхэу зы мафэ къыхэкырэп. Непэ зэ узымыклоц, мафэр пкэнчэу куагъеу тилагеръкэ тэлтынэ. Адыгейим чылгэ дахэу илэхэр ятэгъельгъуух, тарихъеу апылыр къафетэуатэ.

Адыгейим щыщ сабийхэм къахэхэм тиреспублике ичылпэхэр амьльгъуихъеух. Джащ федэу Краснодар краим къыкыгъехэм Адыгейим ичылопс ашлогъешэгъон. Мэфэ 21-у «Горнэм» зыщыиехэм къыклоц республикэм итарихъ щигуазхэу, адигэхэм агъельпээрэ чылпэхэр къаклохъагъеух клэлэцыкүхэр мэклохых.

Хабзэ зэрэхъугъеу, республикэм ирайонхэм ыкы икаплэхэм къарыкыгъэх клэлэдэжка клохэр лагерым къаклохэрэм анэммыкло, Нефтеюганскэ къикырэти маклэп. Ахэм мыш уахтэ щагъэклугаагъэр ашымыгъупшэжынхэм зыгъепсэфыпээм ипащи, вожатэхэри яшыпкъеу пыльых. Адыгейим итарихъ ныбжыкъэхэм арагъешэнхэм, шэнхабзэхэм нэуасе афашынхэм, мы зыгъепсэфыпээм къызэрэклугъэхэмкэ клэмгъюжынхэм фэш зэкэ альэкыщтыр ашэ.

Ящэнэрэ чэзыур бэдээгогъум и 13-м рагъежъягъ. Шышихъеуум и 2-м нэс клошт. Пстэумкыи сабий 297-рэ щыл.

«Горнэм» ипаще къызэриолтагъэмкэ, мыш къеклонлагъэх ныбжыкъэхэм лъэнъикъуицкэ юф адашэ. Зеклоным, якъера-

лыгъо шу ягъэлгэгъуягъенем, диним афэгъэхыгъе юфхъабзэхэр, зэнэко къухэр афызэхэш. Зипсаунгыэ зэшыкъогъехэ сабийхэм мафэ къес ящыкъэгъе фэло-фашэхэр медицинэм юфшэхэм мыш щарагъэгъотых. Медицинэм сестра нэбгыришмэ зызэблахъузе чэц-зымафэм лагерым щэлэх. Мафэрэ педиатрэд къекло.

— Нахк къыхэшырэ мэфэкіеу тэфэрэм ельтыгъеу чэзыум щызэхэтшэхтэ юфхъабзэхэр зэхэтэгъууцо, — игушилэхэгъе Татьяна Нихотинам. — Ящэнэрэ чэзыур чылгэсийн икъэхуумэн фэдгъэхыгъе, аш юфхъабзэхэр юфхъабзэхэр зэхэтэцх. Сабийхэр къезыуцухъэрэ дунаим икъебзэнэгъе лъыппэхэнхэм, аш зерифэшьуашэу дээзеклонхэм фэтшэнхэр тишшэриль.

Зыгъепсэфыгъо уахтэ лагерым Лъэпкъ театрэм, Лъэпкъ музеим юфшэхэр къафэкло, ахэм къэгъэлэгъон юфшэхэр зыкъуухъуе къагъэхъязырыгъехэм ашлогъешэгъону клэлэцыкүхэр ялпых. Лагерым зыщызгъэпсэфыхэрэми пчыххэ къес юфхъабзэхэр зэфэшхъафхэр зэхажхэх. Хэгъэту зээшхор къызэжъэгъе мэкуюгъум и 22-м клэлэ-

цыкъуухъем яшыпкъеу зыфагъэхъязырыгъ. Зэо мэхъаджэм цыфхэм къинеу аригъэлгэгъэр къизыптоукхэрэ усэхэр, орэдхэр къалуагъэх, хэкодагъэхэм яшэж агъельпэлагъ. Сабий цыкъуухъем агу къадеу усэхэм къизяджхэх нэуж лагерым щылэхэр зэкэ къэтэджыгъэх, ахэм шхъащэ афашыгъ. Унагъом, шуульгэгъуыгъэм, шылыкъэнхэм я Мафэ мэхъане ин з-

ратыре мэфэкхэм ашыщ. Унагъом мэхъанеу илэр, зэгурьонгъэм ныбжыкъэхэр зэрэфэклонхэм фаер къизыптоукхэрэ къэгъэлэгъонхэр клэлэцыкүхэм кашагъигъэх.

— Тиофшэн зэрэзэхатшэрэр агу рихъеу ильэс пчагъе хъутэу зисабийхэр къэвэшхэхэрэх ны-тихэм ахэтих, — къеятуатэ Татьяна Нихотинам. — Ежъхэр клэлэцыкүхэм зыщагъэхэм мыш зыщагъэхэм я Гуфэбэнгыгъэр афы-

риэм Татьяна Нихотинам гу лъитагъ, еджалпэр къызиуухыкэ вожатэу юф щишиэнэу къеджагъ.

— Аужырэ одыджынэр къызэрэтеоу, ятлонэрэ мафэм щыгынхэр къэссыгъойхи сыкъэклогъагъ, — игукъэкыжхэмкэ къыддэгушаа Анастасие. — 2011-рэ ильэсүм къыщегъэжъагъеу вожатэу «Горнэм» сыщыагъ. Чэзыуиллами сыкъанэу къыхэкыщыгъэ. Джы унагъо сил, сипшашьэхээ ильэсих ыныбжъ, ау лагерым сыкъэмьиклон сльэкырэп. Сыщы хъугъэ «Горнэм» хъаклеу сыкъэклюгъ, тхъамафэрэ сышыиэшт. Вожатэхэм іэплигъу сафэхүшт, юфхъабзэхэм ягъэхъазырын сыхэлжэгъэшт.

Дарья Дроженкам ильэс заулэ хъугъэ бухгалтерэу юф зишиэрэр. Аш зыгъепсэфыгъо мазэу къыщыратырэр «Горнэм» щегъякло.

— Клэлэцыкүхэр шу сэльэхъу, ахэр зъячэфынхэм, языгъэпсэфыгъо уахтэ агу къинэжъынхэм сыпиль, — къытфелуатэ Дарье. — Ятлонэрэ унэм фэдэу слытэрэ лагерым съкъызымыкло, гъэмафэр пкэнчэхэу къыссыхъущт.

Гъэмафэм уахтэ ялэ зэрэхъу Гъаштэ Наталье, Ксения Лебедевар «Горнэм» къекло. Мыш нэмийк лагер загээзэнэу фаехэп. Коллективим ельэрэзэх, клэлэцыкүхэм афэшагъэх.

— Адыгейим чылгэ дахэхэу

зыфагъэуцужырэхэд лагерым зыщызгъэпсэфхэрэ клэлэцыкүхэм яуахтэ гэшэгъону, шуагъе хэлъеу зэхажшэнэр ари. Уахтэу мыш щагъакорэр ашымыгъупшэжъным, спортыш юш альгэгүнхэм ахэм юфшэн фытгээпсихъагъ.

«Горнэм» зэ щылагъэм мы лагерыр щигуупшэргэ. Унагъо ихъэгъе пшашхэхэри, сабий цыкъуухъе зилэхэ калэхэри «Горнэм» къемыклохэм альэкырэп. Зы чэзыу нэмийк, амалзуялэхэр щэлэх ё хъаклеу къе-благъэх.

Краснодар краим къикыхэрэ ныбжыкъэхэм ахэтэу Ковалева Анастасия зигъэпсэфынэу мы лагерым апэрэу къеклогохъагъ. Охътэ клэкым къыклоц щигуупсэфыгъ, ыгукъе фэшагъе хъугъэ. Клэлэцыкүхэм зыплигъу афэхъуныр, ахэм аплыныр Анастасие иклэсагъ. Пшашхэм сабийхэм гуфэбэнгыгъэр афы-

иэхэр къэтплыхъагъэх, — къытфелуатэ Алены Дрожжинам.

— Мыеекуапэ сышэпсэу нахь мышэми, мыш федэу тичыонс дахэми сшагъэл. Анахьэу къыхэзгээшы сшоигъор вожатэу тилэхэр арих, ахэр къытфедэгъуух. Къекло ильэсми «Горнэм» съкъеклон гүхэль сил.

Мыгъэ апэрэу «Горнэм» къе-когъе Бэрзэдж Алинэ ыльгэгъэрээр зэкэ шюгъашэгъон, юфхъабзэхэм ахэлжэхэнэу зегэхъазыры.

— Зекло съкъоныр сыгуурхы, сшюгъашэгъону, — къытфелуатэ ильэсмибл зынныр Алинэ цыкъуухъ. — Сыкъэшъоныр, усэхэр къэслюнхэр сиклас.

ГЪОНЭЖЬЫКЬО Сэтэнай.
Сурэтхэр йашыынэ Аслъян тырихыгъэх.

Общественнэ движениер, щыныгъэр

Зэхэшкло дэгүр щысэши

Къэзэкхэм я Мыецьопэ обществэ ипащэу Александр Даниловым зэдэгүшүйэгээ дытиагъэр тинепэрэ щылакэ епхыгъ. Адыгэ Республиком щыпсэухэрэ лъепкъхэм язэфыщтыкэхэр гъэпытэгъэнхэр, терроризмээ пэуухээ ямурадхэр гъэцкэгъэнхэм зэрэпильхэр шагъэхэм ахэтэлтытэх.

— Адыгэ Республиком ирайни 5-мэ къэзэк обществэхэр ашызэхэтгэх, ублэпэ обществэхэр 31-рэ мэхүүх, — къеуатэ подъесаулэу Александр Даниловым. — Джэджэ, Кошхэблэ, Мыецьопэ, Красногвардейскэ районхэм, къалэу Мыецьупэ тиобществэхэм юф аашашэ. Адыгейим икъэзэк обществэхэм нэбгыре 2635-рэ ахэт.

— 2018-рэ ильэсийн Мыецьопэ къэзэк отделын иофыгъохэм ягъэцэкэн зэхъо-кыныгъэр фэшүушыгъэр. Сыда аш лъапсэ фэхъуугъэр?

— Атаманхэм язэлукээ зэфхэсэхжэхэр щытшыгъэр. Тапкэлэ юф зэрэтшэштэй тегупши, амалэу тилэхэр щынгъэм щылхырытихэу тыублагъэ. Обществэхэм ахэтхэ къэзэкхэм япчагъэ нахьыбэ зэрэтшырэм, нэбгыре пэпчьигулытэ зыкъегъэлтэгъэнхэм тэзэрэпильхэм шуягъэу къытыгъэр тинэрилтэгъэр.

Лэужхэр, ныбжыкэхэр, зэпхыныгъэр

— Александр, анахэу тшо-гъешэгъоныр ныбжыкэхэр зытывшүүшэнхэ, жъугъэдэонхэ зэрэшүүлэгъырэр ары.

— Нурбый, дэгью аш гулыгтаг. Къэзэкхэм яшэн-хабзэхэм япхыгъэхэу ныбжыкэхэм азыфагу зэнэкъохуухэр щызэхэтэшх. Клэлцыкхэм язэлукэйбу бзыльфыгъэхэм я щылакэ зэрэштэйтэхэйхэе тищылакэ зэрэштэйтэхэйхэе къодыягъэ. Сабыйхэм альэгъурэр, зэхахырэр агу раутытэ. Аш фэш Адыгэ Республиком щыпсэухэрэ лъепкъхэм нахьыбэрэ аудгъакэхэр тифежъягъ. Зыр зым кырылпъынхим эмхянэ зыкъеэты.

— Лэужхэм язэпхыныгъэхүүшхыафыкыгъэу укытэгъыгъ тшоигъу.

— Къызэрэсойагъэу, тиньбжыкэхэм щынгъэм щальгэгээр, зэфахысыжырэр пүнгэгэе етэлхы. Шуягъэр ары щысэшү афэхъурэр. Ныбжээ зэфешхыаф зиэхэр зэйтэгъакэх, ижирэ къэбархэм ятгэдэлху.

— Ипэласэхэм яофшагъэхэм якъэгъэлэгъонхэр тшо-гъешэгъоных.

— Унагьом тэтэжьим щишигъэ яэмэ-псымэхэр кынгэльга-хьюэ зыхыкэ, ипхюорэльф цыкхуухир игусэхэу шыольгэхү. Ашкэлэ цыфхэм алтыдгъээснэ тшоигъор искусствэй пэлдэхэр зэрээфишхэрэй изакъон. Уапкэлэ упплэн фе. Тэтэжьими ишшагъэхэр непэ зыкодыхэх, хета неущ ахэр къэзыштэжыштхэр?

— Ипэласэхэм яофшагъэхэм якъэгъэлэгъонхэр нахьыбэрэ зэхшүүшэнхэ феу ольта?

— Ары. Адыгэ Республиком лъепкын 100-м нахьыбэ щынзэдэпсэу, лъепкэ пэпчь ежьим

иу кынгэльгэйон ылъэкынтыр мак!эп. Адыгэхэм яшшагъэхэр сэ сшогъэшшэгъоных. Музыкаль-иэмэ-псымэхэр, унагъом ишшикэхэрэх пкынгэхэр, хэдэг-кынхэр, тхыпхэхэр, нэмыкхэри тинепэрэ щылакэ дештэх.

— Дээм, тарихыим, спортым яхылгэгээ зэлукэхэу зэхашүүшхэрээм ямэхъанэ зыкынгээтыа?

— Республиком иржьатыгъэ къеухумэгъенир зэдитиоф. Ныбжыкэхэр дээ къулыкуум фэгъэсэгъэнхэм тыптыл. Ухэгъээ итарих дэгью зэбгээшнэй фэш атаманхэм, кэлээгэаджэхэм, тарихыимкэ шлэнгыгэлэхжэхэм нахьыбэрэ уалкынхэр сэ гукэ къэсэштэ. Етлани ныбжыкэхэр емыгъэхэу юфыгъохэр тэгъэцакэх. Республиком исхэ лъепкъхэм язэдэгээшүүгъэ зэрэфаем сидигъути тинаэ тетэгъетэ.

Рэхьатныгъэм икъэухъумэн

— Йофтхабзэхэу республикэм щылакэхэрээм къэзэкхэр зэрхэлажъэхэрээм уиепллы-кэхэр къеуалгэхэба.

— Адыгэ Республиком эхэрээ Краснодар краима ашыкхээрэ зэхахьхэм рэхьатныгъэр къаштэхуумэ. Хэгээгү зэошхом теконигъэр къызыщыдахыгъэр ильэс 73-рэ зэрэхуугъэм фэгъэхыгъэ мафэм, нэмык зэхахьхэм дружинникхэр полицием икъулыкъушэхэм ягъусэхэу юфыгъохэр зэрхэгъэх.

Дунаим футбольмкэ изэнэ-кьюкъу хэлэхжээрэ командэхэу Шьачэ щешшагъэхэм нэбгыре мин чынгэе япльгыг. Къэзэкни 10 Шьачэ дгъакуу, рэхьатныгъэр къеухумэгъэнхэм пылтыгъэх, тикилэххэм яшшэрильхэр дэгью агъэцэлгэхэу сэлтэйтэ.

— Къэралыгъо къулыкуур къэзэкхэм ахьыба?

— Краснодар краим къулы-

къур щахы. Полицием игусэхэу мыхьо-мышшагъэхэу зэрхэгъэхэр къыхагъэшх. Пшэдэкынгэ нэбгыре 1700-м ехүүмэ арагъэхыгъ.

— Терроризмээ пэшшу-клохэрэ юфхэм ягъэцэкэн нахь хэхыгъэу къытегуущы-иба.

— Патриотическэ пүнгэгъэм, спортым, культурэм талытээ юфхэр зэрэдгээцакэхэрээм ишшагъэкэ мыхьо-мышшагъэхэр зезыххэхэр япчагъээ хэпшыкын къеихыгъ. Терроризмэр анах щынагъохэм ахэтэлхэйтэ. Адыгэ Хасэм, нэмык общественнэ движенихэм түүснэгъэ адэтшыгъеу юфыгъохэр тэгъэцакэх. Республиком исхэ лъепкъхэм язэдэгээшүүгъэ зэрэпилтэр щынэн-шлэхэм агурэох. Ныбжыкэхэр шлэж яэу пүгъэнхэр, лъепкъхэм язэпхыныгъэхэр гъэптигъэнхэр иапэрэ пшээрэльхэм ахельхытэх.

Къэзэкь культурэм ифести-валь ильэс къэс поселкэу Тульскэм Ѣкло. Хэгээгү ишьольтырхэм къарыкыхэрээр аш хэлажьх. Мыецьупэ иансамблэ «Къэзэкь орд» зыфилорэм Адыгэ Республиком и Лышшхьэу Къумпыл Мурат ыгъэнэфэгъэ шуухафтын шхъяаю Гран-при фагъашьошагъ. Художественэ пащу Валентина Медведевам Адыгэ Республиком культурэм-кэ иминистрэ фэгушуягъ, шуухафтын шхъяаэр ритижыгъ.

Патриотическэ пүнгэгъэм, цыфхэм ягушхъэ куачэ зыкьеэгээтыгъенным, терроризмэм шеэхэхэйтэх. Патриотическэ пүнгэгъэм, цыфхэм ягушхъэ куачэ зыкьеэгээтыгъенным, терроризмэм

гъэм къыщтэгъэльгэльгэ. Арыш, терроризмэм зыгорхэм зырга-хуумбгы ашоигъомэ, зи къадэхуущтэп. Мамыр псэукиэр къэтыухумэнхэм тэ тыфэгъэсэг.

Корреспондентыр. Александр Даниловыр ильэсийн хуутигъэу тинэуас, иофшлакэ тищыгъуаз. Лъепкъхэм язы-кыныгъэ зыгъэлтээрэ, хэгээгү гупшикээ зиэ цыфхэм ар ашын.

Мыецьопэ къэзэк отделын ипащэу 2013-рэ ильэсийн А. Даниловыр хадзыгъ. 2014-рэ ильэсийн Севастополь щыкыгъэ референдумын хэлэхжэаг, рэхьатныгъэм икъеухумэнхээхээхэйхэйхэе юфхэр ыгъэцэлгэхэйхэе.

Адыгэхэм къэзэкхэмээр язэфыщтыкэхэр гъэптигъэнхэм А. Даниловыр иофхабзэхэу къещакло зыфхэхуугъэхэр ильэс заулэ хуутигъэу республикэм щыкло. Адыгейим имэфэлэ зэхахьхэм, шыгыгъ, шлэж мафэхэм, нэмыкхэри къэзэкхэм яобществэ ахэлжээ, республикэм икъэралыгъо къулыкъу-

Сурэтхэм арьтхэр: Александр Даниловыр; Аульэ Юрэ Валентина Медведевам фэгушуягъ; лъепкэ зэфэшхыафхэм якъелэцыкхэрэ зэхахьхэм хэлажьх.

Чылэу Алыуарэ (Бжыхъэкъуае) ихъишь

Бжыхъекъоежым дэкъихэу чылакъэм кложынхэу зырагъэжъагъэр 1875-рэ ильэсир ары, ашт кышегъэжъагъэу унэ-
го-унагъо 1882-рэ ильэсир ехъулэу зэктэ фэягъэхэр кощигъагъэр.

*(Къызыкъэльвикъорэр
жъонигъуакъэм и 31-м
къыдэкъыгъэ номерим ит).*

Бжыхъекъоякъэм унагъо кло-
жыгъагъэхэмрэ ахэм арысы-
гъэхэ цыфхэмрэ якъэгъэлъ-
гъон къыптидэзэжы. Нэбгы-
рэ пэпчэ пытхэгъэ пчагъэмэ
къагъэльгъагъорэр 1880-рэ ильэ-
сир тельтигъагъэу аныбжыгъэр
ары.

102. Хялэхъу Хьэбат — 63-
рэ (бжъэдигъу), ишхъэгъусэу
Цыкы — 41-рэ. Акъохэу: Би-
рам — 22-рэ, Ерэджыб — 18,
Лалыху — 10, Былыу — 9.
Апхъоу Гъукъехъан — 15.

103. Хяах Хаджэбый — 38-
рэ (шапсыгъ), ишхъэгъусэу
Нагъу — 40. Акъохэу: Ихъакъ —
17, Зэчэрий — 17. Апхъу-
хэу: Цыкы — 12, Нашху —
11, Мелэхъан — 3, Сирма (?) —
2, Хъан — 1.

104. Хятитэ Зэхэкъыку —
30 (бжъэдигъу), ишхъэгъусэу
Хэкуж — 27-рэ. Акъохэу: Айт-
тэч — 10, Иляс — 4. Апхъоу
Хаджыхъан — 8.

105. Хятитэ Бахь — 26-рэ
(бжъэдигъу), ишхъэгъусэу Как
(?) — 24-рэ, акъоу Шъалихь —
6, апхъоу Гошмынд — 4. Бахь
ышхэр: Тхайшьхау — 24-
рэ, ишхъэгъусэу Хъурай —
23-рэ, акъохэу: Алый — 3,
Щырандыку — 2, Братьу (?) —
19, Хьатыу — 12. Ахэм янэу
Налмэс — 46-рэ.

106. Хятитэ Хяах — 26-рэ
(бжъэдигъу), ишхъэгъусэу Пы-
рын — 28-рэ. Акъохэу: Ибра-
хым — 4, Исмахыил — 3. Хяах
ышхэр: Лахь — 19.

107. Хятитэ Къесэй — 42-
рэ (бжъэдигъу), ишхъэгъусэу
Сурэт — 39-рэ. Акъохэу: Klakl —
26-рэ (ишхъэгъусэу Хъабиб —
22-рэ, апхъоу Гошэгъэль —
1), Заурбэц — 23-рэ, (ишхъэ-
гъусэу Цыу — 18), Мышъэост —
16. Апхъуухэу: Гъаш — 18,
Дышъэкл — 10, Сас — 7.

108. Хьутым Гъукъешьхау —
71-рэ (бжъэдигъу), ишхъэгъу-
сэу Пырын — 44-рэ, апхъоу
Makl — 12.

109. Хьутым Шыупаш —
30 (бжъэдигъу), ишхъэгъусэу
Как (?) — 22-рэ.

110. Хьоткъо Платыхъу —
33-рэ (бжъэдигъу), ишхъэгъу-
сэу Мамырхъан — 27-рэ. Акъоу
Хаджымэт — 8, апхъуухэу:
Хъацац — 12, Амыйд — 9, Заз — 7.

111. Хадыпешьо Уаикъу (?) —
74-рэ (бжъэдигъу), ишхъэ-
гъусэу Хъаниф — 39-рэ. Акъохэу:
Тхайхъакл — 14, Сале (?) —
12, Мыхъамэт — 6. Апхъуухэу:
Лъапл — 10, Хаджэкъыз — 8.

112. Хъуажж Хьатыхъу — 37-
рэ (абдзах), ишхъэгъусэу Би-
рамхъан — 23-рэ. Акъохэу:
Гъучыпс — 6, Тхайхъакл — 3.
Хьатыхъу янэу Хъабз — 69-рэ.

113. Хьутым Ибрахым

хадж — 72-рэ (бжъэдигъу),
ишхъэгъусэу Хаджыхъан —
36-рэ.

114. Хятитэ Ихъакъ — 56-
рэ (бжъэдигъу), ишхъэгъусэу
Гуаш — 47-рэ. Имыльфыкъоу
Уцужыкъу — 35-рэ, (ишхъэ-
гъусэу Амыйд — 30. Акъохэу:
Сэфэрбый — 6, Якъуб — 2,
апхъоу Цыукъу (?) — 9). Апхъу-
гъэхъу Нэнэгъашу (?) — 18.

115. Хятитэ Теуцожыкъу —
26-рэ (бжъэдигъу), ишхъэ-
гъусэу Тещэхъан — 19, акъоу
Хаджырэт — 1.

116. Хъакъунэ Хъанэжь —
33-рэ (абдзах), ишхъэгъусэу
Гусипс (?) — 23-рэ. Акъохэу:
Аслынбэц — 3, Якъуб — 1.
Гусипс янэу Гощан — 66-рэ,
ашт ыпхъоу Цацуу — 26-рэ.

117. Хятитэ Джамболэт
хадж — 66-рэ (бжъэдигъу),
ишхъэгъусэу Дэхэжъий — 46-
рэ. Акъохэу: Урысбый — 38-
рэ (ашт ишхъэгъусэу Цацу —
26-рэ, акъоу Сахьид — 10.
Апхъуухэу: Марет — 9, Хаджэт —
2), Пышымаф — 34-рэ (ашт
ишхъэгъусэу Серма (?) — 25-
рэ, акъоу Гусарыкъу — 20,
апхъоу Серма (?) — 10), Аслынбэц —
31-рэ, (ашт ишхъэгъусэу
Фатлимет — 24-рэ, акъоу
Мышъэкуу — 3), Зэчэрий — 18,
Иляс — 15. Апхъоу Хаджыхъан —
19.

118. Хъашъэо Трахъу — 66-
рэ (абдзах), ишхъэгъусэу
Бзыу — 24. Акъохэу: Гъучыпс —
10, Амырзан — 7, Шэрэлпы-
куу — 2.

119. Хъут Хъэкъар — 46-рэ
(абдзах), ишхъэгъусэу Хъацац —
31-рэ, акъоу Махъумд — 2.
Апхъуухэу: Хъабэз — 12, Шы-
пльякъу — 7.

120. Хьутым Къэлэубат —
53-рэ (бжъэдигъу), ишхъэгъу-
сэу Заз — 46-рэ. Акъохэу:
Джэрий — 15, Хаджымос —
10, Аслынбый — 1. Апхъуухэу:
Зэфэжъий — 10, Минхъан — 6.
Къэлэубат ишхъэхэу: Мыхъамэт —
48-рэ, (ашт ишхъэгъусэу Сас —
33-рэ, акъоу Ахъмэд — 9),
апхъуухэу: Бэдээрхъан, Гошхъан —
3, Бирахъан — 2, Алэбий —
43-рэ, ишхъэгъусэу Хъацац —
36-рэ, акъоу Адышэс — 7,
апхъуухэу: Хаджыхъан — 13,
Симыдэн — 11, Хаджэкъыз — 9.

121. Жъажжье Хъэшьхау —
36-рэ (абдзах), ишхъэгъусэу
Гошэфыж — 24-рэ, акъоу
Трезий (?) — 2.

122. Хъутыжж Лъимаф — 33-
рэ (бжъэдигъу), ишхъэгъу-
сэу Восан (?) — 20. Апхъу-
хэу: Циц — 11, Лалыу — 10,
Фэмый — 8. Восан янэу Пакъ —
47-рэ.

123. Хъуадэ Лагунет (?) —
66-рэ (бжъэдигъу), ишхъэгъусэу
Хъацац — 56-рэ. Акъохэу Хъа-
щыр — 36-рэ, (ашт ишхъэгъусэу
Хъесас — 22-рэ. Акъохэу: Са-
хьид — 7, Аслынбый — 1),

Матыхъу — 26-рэ. Лагунет (?) —
ышэу Емызэш — 36-рэ, (ашт
ишхъэгъусэу Нэкъар — 26-рэ,
акъоу Байслын — 7).

124. Хадыпешьо Къетыку —
36 (бжъэдигъу), ишхъэгъу-
сэу Цац — 31-рэ. Акъохэу:
Ибрахым — 10, Мыхъамэт —
2, Мурат — 1.

125. Хъуажж Ихъакъ — 26-
рэ (абдзах). ышихъоу Рур —
20, янэу Молэхъан — 81-рэ.

126. Хятитэ Пэкъе хадж —
41 (бжъэдигъу), ишхъэгъу-
сэу Дэхэжъий — 45-рэ.

127. Хятитэ Бракъый — 31-
рэ (бжъэдигъу), ишхъэгъусэу
Цацуу — 23-рэ, акъоу Юсыф —
9, апхъоу Муумин — 1.

128. Хъутым Бетау — 43-
рэ (бжъэдигъу), ишхъэгъусэу
Шамыдэн — 32-рэ, акъоу Хъад-
жымэт — 9, апхъуухэу: Сэлым-
хъан — 9, Мелэхъан — 1.

129. Хъутым Шъэукъэрэ
хадж — 58-рэ (бжъэдигъу),
ишхъэгъусэу Гошпакъ — 47-рэ.
Акъохэу: Шъалих — 16, Ахъмэд —
12, Хаджмэт — 10.

130. Хъутым Къуй — 31-рэ
(бжъэдигъу), ишхъэгъусэу Нэ-
гъий — 27-рэ, акъоу Сэлымэн —
4. Апхъуухэу: Хаджыхъан —
13, Бэгъэгус — 11, Хъангушау —
3.

131. Хадыпешьо Хъасан
хадж — 86-рэ (бжъэдигъу),
ишхъэгъусэу Пакъ — 68-рэ,
акъоу Хъатыжъий — 11. Апхъу-
хэу: Фэмый — 16, Хъабз — 14.
Хъасанэ ышыхъоу Кукуш —
36-рэ.

132. Хадыпешьо Хъэпэкъе
хадж — 58-рэ (бжъэдигъу),
ишхъэгъусэу Фатлимет — 30.

133. Хадыпешьо Хъэкъэрэжж
— 38-рэ (бжъэдигъу), ишхъэ-
гъусэу Фэмый — 25-рэ. Акъохэу:
Хаджымос — 2, Батырбый — 1.

134. Хъутым Нэшью — 42-рэ
(бжъэдигъу), ишхъэгъусэу
Макл — 26-рэ. Акъохэу: Яхъя —
8, Адышэс — 1.

135. Хъутым Лыу — 33-рэ
(бжъэдигъу), ишхъэгъусэу
Пакъ — 26-рэ. Акъохэу: Нэгъой —
9, Емыиф — 1. Апхъоу Сурэт-
хъан — 4. Лыу янэу Гошмаф —
56-рэ.

136. Хъуадэ Хаджэбираам —
30 (бжъэдигъу), ишхъэгъу-
сэу Хъан — 40, акъоу Мыхъам-
эт — 12. Апхъуухэу: Захырэт —
8, Аслынхъан — 8, Хъымсад —
4. Япхъорэлъфэу Сас — 19.

137. Хъунэ Тэхъунэшьу —
32-рэ (шапсыгъ), ышыхъоу
Бэгъэгус — 12.

138. Хъунэ Шъэукъар — 46-
рэ (шапсыгъ), ишхъэгъусэу
Теохъан — 35-рэ. Акъохэу:
Хаджэбираам — 10, Сыхат-
чэрий — 3. Апхъуухэу: Дышъэкл —
2, Сэлымхъан — 1.

139. Хятитэ Хъакъимаф — 50
(бжъэдигъу), ишхъэгъусэу
Гошэн — 39-рэ. Акъохэу: Хъа-
пэкъэжж — 26-рэ, (ашт ишхъэ-

гъусэу Цикуш (?) — 21-рэ,
акъоу Ельмыз — 3, апхъоу
Дэшхъан — 1), Цыкылууш (?) —
14.

140. Шъузабэу Цэй Хабаз —
49-рэ (абдзах), ыкъохэу:
Хъауш — 16, Чэлэмэт — 10,
Ацумыжъыкъу — 7.

141. Къэрмит Джанчэрий —
70-рэ (бжъэдигъу), ишхъэгъу-
сэу Пэшъукъ — 42-рэ. Акъохэу:
Гъучыпс — 11, Хъаджэбий —
3. Апхъуухэу: Гошэфыж —
15, Гошмаф — 13, Цицуу —
11, Бэгъэгус — 7, Мысырхъан —
2.

142. Къэрмит Хъатит — 21-
рэ (бжъэдигъу), ишхъэгъу-
сэу Мац — 21-рэ, апхъоу Хъа-
цихуу — 11.

143. Къэрмит Паух (?) — 51-
рэ (бжъэдигъу), ишхъэгъусэхэу:
Зазэр — 41-рэ ыкъи Кочисо
 (?) — 36-рэ. Акъохэу: Къиу-
жэрий — 23-рэ, (ашт ишхъэгъу-
сэу Гупс — 19), Пыттыж — 14,
Мос — 7, Хъаджышьау — 5.
Апхъуухэу: Нагъу — 9, Сас — 2.

144. Къэрмит Хух (?) — 20
(бжъэдигъу), ишхъэгъусэу Хъа-
цац — 28-рэ. Имыльфыкъоу
Хъацац — 10, имыльфыхъоу
Хъацуу — 11.

145. Къэрмит Хъэхъу — 38-рэ
(бжъэдигъу), ишхъэгъусэу Пы-
рын — 38-рэ. Акъохэу: Хъасан —
14, Алэджахъу — 3, Зэчэрий —
1. Апхъуухэу: Сас — 13, Фатим —
10, Хъан — 6.

146. Къэрмит Хъахъуцыкъу —
47-рэ (бжъэдигъу), ишхъэ-
гъусэу Цур — 30, акъоу Къуй-
жэрий — 30, (ашт ишхъэгъусэу
Сас — 23-рэ, апхъоу Молэхъан —
2). Апхъуухэу: Гогоф — 20, Заужжий —
15, Бэгъэгус — 9.

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Культурэм ехыллагъ» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъ Совет — Хасэм 2018-рэ ильэсэм мэкьюогъум и 20-м ыштагъ

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Культурэм ехыллагъ» зыфиорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 1998-рэ ильэсэм бэдзэогъум и 15-м аштагъэу N 87-рэ зытетэу «Культурэм ехыллагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм ихбэзэгъэуцугъэ зэхэүүгъоягъэхэр, 1998, N 7; 2003, N 4; 2005, N 12; 2006, N 5; 2010, N 11; 2012, N 12; 2015, N 3, 8, 10; 2017, N 5) мыш фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) пэублэр мыш тетэу къэтыгъэнэу:

«Культурэм ыльэныкъокл къеуцухэр юфыгъохэр Адыгэ Республикэм Ѣзызшохыгъэнхэм пай мы Законыр зыклаштааъэр.»;

2) я 2-рэ статьям:

а) я 2-рэ пункт гущылэу «изобразительнэ» зыфиорэр хэгъэкыжыгъэнэу;

б) я 3-рэ пункт хэт гущылэху «хабзэхэмрэ зэхэтийгъэмрэ» зыфиорэрэ ауж гущылэху «тарихь чыплацэхэр» зыфиорэр хэгъэхөгъэнхэу;

в) я 9-рэ пунктын гущылэу «ыльэныкъокл» зыфиорэр хэгъэкыжыгъэнэу;

3) я 3-рэ статьяр мыш тетэу къэтыгъэнэу:

«Я 3-рэ статьяр. Мы Законым щагъэфедэрэ къэлокл шхъялахэр

Урысые Федерациием и Законэу 1992-рэ ильэсэм чьэпьогъум и 9-м аштагъэу N 3612-1-рэ зытетэу «Урысые Федерациием ихбэзэгъэуцугъэу культурэм ехыллагъэм ыльапсэхэр» зыфиорэмкэ ыкын нэмыхи федеральнэ законхэмкэ агъэнэфэгъэ мэхъанхэм афэдэхэр ял къэлокл шхъялахэр мы Законым къыхафэхэрэм.»;

4) я 4-рэ статьям хэт гущылэху «республикэ къэралыгъо программэхэр» зыфиорэр гущылэху «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо программэхэр» зыфиорэрээмкэ зэблэхъуцугъэнхэу;

5) я 5-рэ статьяр мыш тетэу къэтыгъэнэу:

«Я 5-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо программэхэм дэх имылэукультурэ юфтыхъа бзэхэр къазэрощыдальтэхэрэр

Экономикэ, экология, социальнэ, лъэпкъ хэхъоны-

гъэмкэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо программэхэм дэх имылэукультурэ юфтыхъа бзэхэр къашыдальтэх. Джащ пае Урысые Федерациием и Законэу 1992-рэ ильэсэм чьэпьогъум и 9-м аштагъэу N 3612-1-рэ зытетэм ия 7-рэ статья диштэу культурэм фэгъэзагъэх специалист купмэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо программэхэм зигугуу къэтшыгъэхэр экспертизэ ашых.»;

6) я 7-рэ статьям ия 2-рэ Iахъ хэт гущылэху «Урысые Федерациием ихбэзэгъэуцугъэ диштэу» зыфиорэр гущылэху «федеральнэ хэбзэгъэуцугъэм диштэу» зыфиорэрээмкэ зэблэхъуцугъэнхэу;

7) я 12-рэ статьям:

а) я 2-рэ Iахъ ия 8-рэ пункт хэт гущылэу «идэгъуцэх» зыфиорэр ыуж гущылэу «шапхъэхэр» зыфиорэр хэгъэхөгъэнхэу;

б) я 3-рэ Iахъ мыш тетэу къэтыгъэнэу:

«3. Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хэбзэ къулыкъхэм фитынгъэ ял лъэпкъ лэшлажэхэм апльхэ организациехэу зиспискэхэр гъэцэлкэлко хабзэм ифедеральнэ къулыкъо Урысые Федерациием и Правительствэ полномочие зэртигъэм ыуухсыгъэхэм Иэпилэгъу афхэхунхэу, культурэ къэнэу федеральнэ мылькум хахъэхэрэм якызэтегъэнэхъынкэ, федеральнэ мэхъанэ зине культурэ къэнхэм якъеухумэнкэ юфтыхъа бзэхэр, джащ фэдэу федеральнэ мылькум хэхъэрэ культурэ къэнэу Адыгэ Республикэм итимыкъ къэралыгъо циркхэм агъэорышэнэу афэгъэзгъэм игъэлкэхъынрэ игъэцэлкэхъынрэ мылькулэ ахэлжэхъэнхэу.»;

8) я 17-рэ статьям къуачэ имылэхъу лытгэгъэнэу;

9) я 20-рэ статьям къуачэ имылэхъу лытгэгъэнэу.

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым къуачэ илэ зыхъурэр

Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэхъагъэу мы Законым къуачэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Къумпил Мурат

къ. Мыекъуапэ, мэкьюогъум и 28-рэ, 2018-рэ ильэс N 160

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо тамыгъэхэм яхыллагъ» зыфиорэм ия 12-рэ статья зэхъокыныгъэ фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъ Совет — Хасэм 2018-рэ ильэсэм мэкьюогъум и 20-м ыштагъ

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо тамыгъэхэм яхыллагъ» зыфиорэм ия 12-рэ статья зэхъокыныгъэ фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 2007-рэ ильэсэм мэкьюогъум и 7-м аштагъэу N 90-рэ зытетэу «Адыгэ Республикэм икъэралыгъо тамыгъэхэм яхыллагъ» зыфиорэм (Адыгэ Республикэм ихбэзэгъэуцугъэ зэхэүүгъоягъэхэр, 2007, N 6; 2009, N 10; 2011, N 12; 2012, N 4; 2016, N 3) ия 12-рэ статья зэхъокыныгъэ фэшыгъэнхэу, ар мыш тетэу къэтыгъэнхэу:

«Мы Законыр аукъозэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо тамыгъэхэр зыгъэфедэрээм, Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо быракъе Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо герб емыклоу дэзеклохэрэм Адыгэ Республикэм ихбэзэгъэуцугъэ къыышдэлтыгъээ пшьэдэхъыж арагъэхъы.»

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым къуачэ илэ зыхъурэр

Официальнэу къызыхаутырэ нэуж мэфи 10 зытешлэкэ мы Законым къуачэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Къумпил Мурат

къ. Мыекъуапэ, мэкьюогъум и 28-рэ, 2018-рэ ильэс N 163

Адыгэ Республикэм и министрэхэм я Кабинет иунашъу

Экономикэ юфшлэн лъэпкъхэмкэ

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехэу

Адыгэ Республикэм гъесэнгъэмрэ

шлэнгъэмрэкэ и Министерствэ къыфэлорышлэнхэрэм ялофышлэнхэм лэжьапкэ зэраратырэ положением

зэхъокыныгъэ фэшыгъэнхэм ехыллагъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъо ешы:

1. Экономикэ юфшлэн лъэпкъхэмкэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехэу Адыгэ Республикэм гъесэнгъэмрэ шлэнгъэмрэкэ и Министерствэ къыфэлорышлэнхэрэм ялофышлэнхэм лэжьапкэ зэраратырэ положениеи Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2009-рэ ильэсэм мэкьюогъум и 1-м ышыгъэ унашьоу N 113-рэ зытетэу «Экономикэ юфшлэн лъэпкъхэмкэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо учреждениехэу Адыгэ Республикэм гъесэнгъэмрэ шлэнгъэмрэкэ и Министерствэ къыфэлорышлэнхэрэм ялофышлэнхэм лэжьапкэ ятыгъэнхэмкэ шэххъакхэм атхэгъэнхэм ехыллагъ» зыфиорэмкэ аухэсигъэм

(Адыгэ Республикэм ихбэзэгъэуцугъэ зэхэүүгъоягъэхэр, 2009, N 6, 12; 2011, N 5, 8, 9, 10; 2012, N 9, 11; 2013, N 4, 8, 9; 2014, N 2, 9; 2017, N 12) зэхъокыныгъэ фэшыгъэнхэу, гудзэу N 1-рэ гудзэм диштэу къэтыгъэнхэу.

2. Официальнэу къызыхаутырэ мафэм щегъэхъагъэу мы унашьом къуачэ илэ мэхъу, правэм ыуленыкъокл зэфыщыкхэмрэ 2018-рэ ильэсэм щылэ мазэм и 1-м къыщегъэхъагъэу азыфагу иль хуугъэхэм альээс.

Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу Александр Наролин
къ. Мыекъуапэ, жъоныгъуакъэм и 28-рэ, 2018-рэ ильэс N 95

Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщыкхэмрэ и Комитет къеты

Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщыкхэмрэ и Комитет макъэ къегъэу Адыгэ Республикэм мыш фэдэ икъэралыгъо мыльку приватизация зэрашыгъэхэмкэ:

2000-рэ ильэсэм къыдагъэкыгъэ экскаваторэр ЕК-14-р, машинэм изаводской номерыр 186, двигательн иномерыр 9И0378, передачэхэм якоробкэ иномерыр 713, ышъор фыжъ-плъижъ.

Уасэр шхъэихыгъэу цыфхэм къахъхъэзэ, 2018-рэ ильэсэм бэдзэогъум и 4-м сыхъатыр 10.00-м мыш фэдэ чыплээм щащагъ: Адыгэ Республик, къ. Мыекъуапэ, ур. Краснооктябрьскэр, 12, я 18-рэ каб.

Мылькур зыщаагъэр — Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщыкхэмрэ и Комитет.

Къатыгъагъэр заявкиту.

Шэфэнэм хэлэжъагъэу алтытагъэхэр:
1) ООО-у «ТрансСервис»;

2) ООО-у «АвтоЭкспрессСервис». Приватизациемкэ уасэр сомэ 114500-рэ.

Щэфактор ООО-у «ТрансСервис». 2001-рэ ильэсэм къыдагъэкыгъэ автомobiliу моделю ТС:33241-р зи-лэр, идентификационнэ номерыр (VIN) X5S33241010000015, двигательн иномерыр Д-245, шассим иномерыр 5301Е010048518, кузовым (кабинэм) ышъо фыжъы.

Уасэр шхъэихыгъэу цыфхэм къахъхъэзэ, 2018-рэ ильэсэм бэдзэогъум и 4-м сыхъатыр 11.00-м мыш фэдэ чыплээм щащагъ: Адыгэ Республик, къ. Мыекъуапэ, ур. Краснооктябрьскэр, 12, я 18-рэ каб.

Мылькур зыщаагъэр — Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщыкхэмрэ и Комитет.

Къатыгъагъэр заявкиту. Шэфэнэм хэлэжъагъэу алтытагъэхэр:
1) ООО-у «ТрансСервис»;

2) ООО-у «АвтоЭкспрессСервис». Приватизациемкэ уасэр сомэ 88000-рэ. Щэфактор ООО-у «ТрансСервис».

ЗЭКЬОШНЫГЬЭМ ИГЬОГУХЭМКИЭ

Тыбзи, тикъашъуи зэфэдэх

Адыгэ Республикэм инароднэ артистэу Бахъукъо Адамэ гүшүйэгъу тызыфэхъум, адигэ культурэм ифестиваль Израиль ит куаджэу Кфар-Камэ зэрэшыкъуагъэм тыщигъэгъозагь.

— «Налмэсри» хакиэш львыхъугъеп. Унагъохэм тырагъэблагы тахсэсигь, дахэу кызыэрт-пэгъокыгъехэр гүшүйэклэ кысфэлтэштэп. Тхьеагъэпсэух, гүнэ имиэу тафэрэз.

— *Адам, аэрэн Израиль узэрэкъуагъэр. Нэйусэ шышигъэхэм уауклаагъеба?*

— Нэпсэухэм, Ацуумыжхэм, Шхъэлахъохэм, фэшхъяфху гүшүйэгъу тызыфэхъугъехэм псынкэу тыкъашэжьыгь.

— *Кфар-Камэ зеушъомбгъуба, шыуплтынэу игъо шыуи-фагъа?*

— Мэшэлахь, адигэ куаджэр къалэм фэдэу мэпсэу. Яурамхэм ацэхэр бзэ зэфэшхъяфхэмкэ тхыгъех, адигабзэр тэ нахь къахдэгъэшьгь.

Зэдэгүшүйэгъухэр

— *Адигэ куаджэм ипс-укIэ, цыфхэм ягүшүйакIэ зыгорхэм ябгъапишэхэшилоигъуагъеба?*

— Чылэм дэсхэм янахъижхэр кызыэртэгъокыгъехэр, льэпкь шэн-хабзэхэр зэрхъэхээз зэрэпсэухэр гум икыжьырэп. Тиреспубликэ клерыдзгъехэр адигабзэр, тихабзэхэр кызыэрэгээ нэжыхэрэр яшувшэгъешху сэлтэйтэ.

— *Унагъоу узыхэсигъэм укъитегүшүйагъэгон.*

— Нэпсэу Нарт сибысмыгь. Нахыбэрэ тызэлъыкю зэршоночиро унагъом пчагъэрэ кынышсауагь.

— *Кфар-Камэ инацэр Нэпсэу Зэчэрий. Ар Мыекъуапэ, Налицик аышыагъ, Дунэе Адигэ Хасэм хэт.*

— Зэчэрие «Налмэсим» иныбджэгъушу. Зэхахъэм кызэрэшиуагъэу, зэлъепкъэгъухэр

зэукинхэм фэшл амалэу щыэр нахышоу дгээфедэн фое. «Налмэсим» ихудожественнэ пащэу Хъоджэе Аслан ансамблэм ыцэкли зэхэшаклохэм гүшүйэ фабэхэр ариуагъэх.

— *Фестивалым кынышэуахыгъехэ щапIэхэм адигэ шыныгъохэр аышытульэгъуэх, зэгээшиэнхэр шышигъэхэба?*

— Хыалыжъом кынышублагъэу адигэ Іанэм кытедгъэуцорэ шхыныгъохэр Израиль ис тильепкъэгъухэм ашыях. Концертным адигэхэр, урысхэр, джуртхэр, нэмыкхэри ептыгъэх, тильепкь шхыныгъохэм осэ ин къафашыгь.

— *Концертным кыныш-ишишигъэ къашъохэм аицхэр кытатоба.*

— «Налмэсир къашъо», «Ныб-

жыкIэ къашъу», «Си Адигей», «Зыгъэльтэй» зыфиохэрэр, фэшхъяфхэри кытэлпэльгэхэм агурихыгъэх. Хъажэкъо Пышмафэ къамэхэр джэхашьом кыщыччи-сагъэх. «Джыри шуукъакъу» аловэ тыкъагъэктэжьыгь. Адигэ быракъыр агъэбайбатээ 19-ыг кытфутиягъэх.

— *Адам, республикэм къэжьугъээжьыгь, ау зыжыу-гъэпсэфынэу уахътэ шыуи-Иэн.*

— Бэдээгъум и 20 – 23-м Абхазым, и 27 – 29-м Тыркуем тащыиэшт, Йофтхабзэхэм тахэлэжьэшт. Гүхэлтышухэр тиэхэу гоогу тутхээх.

— *Шуумурадхэр кыныш-дэхъунхэу шууфэтэю.*

— Тхьеагъэпсэу. Сурэтим итыр: **Бахъукъо Адам.**

Футбол

«ЗЭКЬОШНЫГЬЭМ» ЗЭНЭКЬОКҮР ҮУБЛЭШТ

Мыекъопэ футбол клубэу «Зэкъошныгъэм» 2018 – 2019-рэ ильэс ешээгъум зыфегъэхъазыры. Зичэзыу ныбджэгъу зэукигъоу илагъэр Ставрополь щыкъуагь. «Динамо» Ставрополь – «Зэкъошныгъэм» Мыекъуапэ – 1:2.

«Зэкъошныгъэм» иешлаклохэу къэлапчээм 19-ыгдаор дээзыдзагъэхэр: Константин Белов, Тофик Кадисов.

— Бэдээгъум и 25-м ятлонэрэ купэу «Кыблэм» 2018 – 2019-рэ ильэс ешээгъур щаублэшт. «Зэкъошныгъэм» итренер шхъяаэу, Адигэ Республиком изаслуженнэ тренерэу Ешигэо Сэфэрбий кынзэрэтиуагъэу, тикомандэ өшлэхээ 17 аштагь.

Бэдээгъум и 25-м «Зэкъошныгъэм» Краснодар краим ипсэүпээ Прогрессим икомандэу «Биологым» Мыекъуапэ щыкъиэшт. Ешээгъур пчыхъэм сыхъатыр 7-м аублэшт.

Нэкүубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛН Нурбай.

Зэхэзыщагъэр
ыкIи кындызы-
гъэкъирэр:

Адигэ Республиком
льэпкъ Йофхэмкэ,
Іэкъыб къэралхэм ацы-
псэурэ тильэпкъэ-
гъухэм адигъэр эзхы-
ныгъэхэмкэ ыкIи
къэбар жыгъэм
иамалхэмкэ и Комитет
Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыд-
шиIэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къайхырэр А4-кIэ
заджэхэрэ тхъапхэу
зипчъагъекIэ 5-м
емыхъхэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлъэу, шрифтыр
12-м нахь цыкIунэу
щытэп. Мы шалхъ-
хэм адимыштэрэ
тхъагъэхэр редакцием
зэкъегъекIожых.

E-mail: adygoe@mail.ru

Зыщаушихъятыгъэр:
Урсылы Федерацаем
хэутын Йофхэмкэ, теле-
радиокъэтын-
хэмкэ ыкIи зэлли-
ІэсикIи амалхэмкэ
и Министрствэ
и Темир-Кавказ
Чыпэ гъэоры-
шапI, зэраушыхъятыгъэ
номерыр

ПИ №ГУ23-00916

Зыщаутигъэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

ЗэкъэмкИ
пчагъэр
4133
Индексхэр
52161
52162
Зак. 2122

Хэутынм узчи-
кээтхэнэу щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
Зыщигъэтхэгъэх
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъяаэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъяаэм
игуадзэр
Мэшлээкъо
С. А.

Пшъэдэгъыж
зыхъырэ секретарыр

Хъурмэ
Х. Х.